

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης: 1/2020

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ Ε'

Συνεδρίαση της 8^{ης} Ιανουαρίου 2020

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μεταξία Ανδροβίτσανέα, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Αφροδίτη Κουτούκη, Δήμητρα Κεφάλα, Αντώνιος Τατσόπουλος, Ελένη Σβιλοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Ιωάννης Χατζηνέκουρας και Ιωάννα Λεμπέση, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμ. Ερωτήματος: Το με αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΡΥΠ/678038/14519/9.12.2019 έγγραφο της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται αν : [α] Οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις του ν. 4430/2016 εμπίπτουν στις νομικές μορφές-οντότητες, οι οποίες δύνανται να επιχορηγούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΥΠ.ΠΟ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 4 του ν. 2557/1997;

[β] Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34 του ν. 4430/2016 το ΥΠ.ΠΟ.Α. νομιμοποιείται να καταβάλλει επιχορήγηση εκ του τακτικού προϋπολογισμού προς κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις του ν. 4430/2016 ;

Στα πιο πάνω ερωτήματα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό.

1. Στο έγγραφο της κ. Υπουργού δίδεται το ακόλουθο πραγματικό και υποβάλλονται τα εξεταζόμενα ερωτήματα:
2. Κατά τον Μάρτιο και Απρίλιο του τρέχοντος Έτους (2019) ανακοινώθηκαν από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού πέντε (5) προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για επιχορηγήσεις διαφόρων πολιτισμικών δράσεων και προγραμμάτων. Οι εν λόγω επιχορηγήσεις αφορούν ποσά που καταβάλλονται από τον τακτικό προϋπολογισμό. Στις προσκλήσεις αυτές υπέβαλαν υποψηφιότητα για επιχορήγηση φορείς διαφόρων νομικών μορφών, μεταξύ δε αυτών και Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ).
3. Σύμφωνα με την ακολουθούμενη διαδικασία, η αρμόδια Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου Πολιτισμού του ΥΠΠΟΑ (ΓΔΣΠ) υποβάλλει αρχικά προς τον αρμόδιο Υπουργό εισηγητικό σημείωμα (το οποίο δεν δημοσιεύεται, αλλά αποτελεί εσωτερικό έγγραφο), δια του οποίου αφού έχει εξετάσει το σύνολο των αιτημάτων, εισηγείται τους φορείς που κρίνει ότι πρέπει να επιχορηγηθούν καθώς και το προτεινόμενο ύψος της επιχορήγησης για έκαστο εξ αυτών. Το εν λόγω εισηγητικό σημείωμα, αφού υπογραφεί από τον Υπουργό, προωθείται προς την Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ), του ΥΠΠΟΑ η οποία προβαίνει σε δέσμευση του εκάστοτε ποσού. Στην συνέχεια, και αφού έχει δεσμευθεί το εκάστοτε ποσό, ακολουθεί η απόφαση έγκρισης του εν λόγω ποσού, η οποία υπογράφεται από τον εκάστοτε Υπουργό.
4. Εν προκειμένω, κατόπιν των προσκλήσεων της περιόδου Μαρτίου - Απρίλιου 2019, η αρμόδια ΓΔΣΠ εισηγήθηκε με εισηγητικά σημειώματα προς την Υπουργό την επιχορήγηση ορισμένων φορέων, μεταξύ των οποίων και ΚοινΣΕπ. Το εν λόγω εισηγητικά σημειώματα υπεγράφησαν από την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού και στην συνέχεια διαβιβάσθηκαν στην ΓΔΟΥ για την δέσμευση των εκάστοτε ποσών και την επακόλουθη απόφαση έγκρισης. Ωστόσο, η ΓΔΟΥ διατύπωσε αντιρρήσεις ως προς την έγκριση των εν λόγω ποσών επιχορήγησης προς τις ΚοινΣΕΠ επικαλούμενη το γεγονός ότι οι ΚοινΣΕΠ εκ του ίδιου του νόμου που τις διέπει (ν. 4430/2016) έχουν εμπορική ιδιότητα / εμπορική δραστηριότητα και πραγματοποιούν διανομή κερδών στους εργαζομένους. Περαιτέρω, η ΓΔΟΥ διατύπωσε την άποψη ότι η εν λόγω νομική μορφή (ΚοινΣΕπ) δεν εμπίπτει στις εκ του άρθρου 7 παρ. 4 ν. 2557/1997 επιχορηγούμενες από το ΥΠΠΟΑ νομικές μορφές.

Νομοθετικό Πλαίσιο

5. Στις διατάξεις των παραγράφων 1 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986 (Α' 196) ορίζονται τα εξής : «1. Αστικός συνεταιρισμός είναι εκούσια ένωση προσώπων με οικονομικό σκοπό, η οποία, χωρίς να αναπτύσσει δραστηριότητες αγροτικής οικονομίας, αποβλέπει ιδίως με τη συνεργασία των μελών του στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους γενικά μέσα σε μια κοινή επιχείρηση. ».

6. Στις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του ν. 2557/1997(Α' 271), ορίζονται τα ακόλουθα: « 4. Με αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού μπορούν να επιχορηγούνται από κάθε είδους πιστώσεις νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δίκαιου με κοινωφελείς ή πολιτιστικούς σκοπούς και ιδίως εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, Ο.Τ.Α., ανώτατα εκπαιδευτικά ίδρυματα, πολιτιστικοί σύλλογοι οπουδήποτε και εάν έχουν την έδρα τους, ιδίως στην περίπτωση που αναπτύσσουν σημαντική πολιτιστική δραστηριότητα που χρίζει ενίσχυσης. Τα ίδια νομικά πρόσωπα μπορούν να επιχορηγούνται από πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Πολιτισμού, για την ανάπτυξη της πολιτιστικής τους δραστηριότητας και για την εκτέλεση έργων συντηρήσεως, στερεώσεως, αναστηλώσεως, αποκαταστάσεως, διαμορφώσεως χώρων και προστασίας των μνημείων της χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι τα έργα εκτελούνται βάσει μελετών εγκεκριμένων από το Υπουργείο Πολιτισμού.»

7. Στις διατάξεις του ν. 4430/2016 (Α'205) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 1 « 1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η δημιουργία του νομοθετικού πλαισίου για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία, ως μορφή εναλλακτικής οργάνωσης των οικονομικών δραστηριοτήτων..»

Άρθρο 2. «Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ισχύουν ακόλουθοι ορισμοί: 1. Ως «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία» ορίζεται το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων που στηρίζονται σε μία εναλλακτική μορφή οργάνωσης των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, βασισμένη στις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον. 2. Ως «συλλογική αφέλεια» ορίζεται η από κοινού εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, μέσα από τη διαμόρφωση ισότιμων σχέσεων παραγωγής, τη δημιουργία θέσεων σταθερής και αξιοπρεπούς εργασίας, τη συμφιλίωση προσωπικής, οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. 3. Ως «κοινωνική αφέλεια»

ορίζεται η εξυπηρέτηση κοινωνικών αναγκών τοπικού ή ευρύτερου χαρακτήρα με την αξιοποίηση της κοινωνικής καινοτομίας, μέσα από δραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης» ή παροχής «κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος» ή κοινωνικής ένταξης...⁵. Ως «βιώσιμη ανάπτυξη» ορίζονται οι οικονομικές δραστηριότητες, εμπορικές ή ανταλλακτικές, που προωθούν την αειφορία του περιβάλλοντος, την κοινωνική και οικονομική ισότητα, καθώς και την ισότητα των φύλων, προστατεύουν και αναπτύσσουν τα κοινά αγαθά και προωθούν τη διαγενεακή και πολυπολιτισμική συμφιλίωση, δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών. Ενδεικτικά, η βιώσιμη ανάπτυξη περιλαμβάνει τις εξής δραστηριότητες: α... ια. Την παραγωγή, τη μεταποίηση, την προώθηση ή τη διατήρηση της παραγωγικής ή πολιτιστικής κληρονομιάς κάθε τόπου. Ιβ. Την παραγωγή και προώθηση της ανεξάρτητης πολιτισμικής δημιουργίας...»

Άρθρο 14 « 1. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ. Επ.) είναι οι αστικοί συνεταιρισμοί του Ν. 1667/1986, που έχουν ως καταστατικό σκοπό τη συλλογική και την κοινωνική αφέλεια, όπως ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 2¹ και διαθέτουν εκ του νόμου εμπορική ιδιότητα.»

Άρθρο 21 « 1. Τα κέρδη της Κοιν.Σ.Επ. δεν διανέμονται στα μέλη, εκτός αν αυτά είναι εργαζόμενοι, οπότε εφαρμόζεται η παράγραφος 2. 2. Τα κέρδη διατίθενται επησίως ως εξής: α. κατά ποσοστό 5% για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, β. κατά ποσοστό 35% διανέμονται στους εργαζομένους της επιχείρησης, εκτός αν τα 2/3 των μελών της Γενικής Συνέλευσης του Φορέα αποφασίσουν αιτιολογημένα τη διάθεση μέρους ή όλου του ποσοστού αυτού σε δραστηριότητες του στοιχείου γ, γ. το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη γενικότερη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας».

Άρθρο 34 «1. Ως πόροι των Κοιν.Σ.Επ. και των Συνεταιρισμών Εργαζομένων νοούνται το κεφάλαιο της επιχείρησης, κάθε έσοδο από την επιχειρηματική τους δραστηριότητα και από την αξιοποίηση της περιουσίας τους, δωρεές τρίτων, επιχορηγήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Ένωση, διεθνείς ή εθνικούς οργανισμούς ή Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β βαθμού, έσοδα από άλλα προγράμματα, κεφάλαια από κληροδοτήματα, δωρεές και παραχωρήσεις της χρήσης περιουσιακών στοιχείων.»

⁵ Έκ παραδρομής αναφέρονται οι παρ. 3 και 4, ενώ πρόκειται για τις παραγράφους 2 και 3 μετά την ψήφιση του σχετικού σχεδίου νόμου

9/12.12.

Άρθρο 35 « 1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταργούνται τα άρθρα 1 μέχρι και 17 του Ν. 4019/2011 (Α 16)».

Άρθρο 75 « Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από την ημερομηνία της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων.

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας συνάγονται τα ακόλουθα :

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού μπορούν να επιχορηγούνται από κάθε είδους πιστώσεις νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς ή πολιτιστικούς σκοπούς και ιδίως εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, Ο.Τ.Α., Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, πολιτιστικοί σύλλογοι οπουδήποτε και εάν έχουν την έδρα τους, ιδίως στην περίπτωση που αναπτύσσουν σημαντική πολιτιστική δραστηριότητα που χρήζει ενίσχυσης.

9. Ο αστικός συνεταιρισμός (του ν. 1667/1986) είναι εκούσια ένωση προσώπων με οικονομικό σκοπό, η οποία χωρίς να αναπτύσσει δραστηριότητες αγροτικής οικονομίας αποβλέπει ιδίως με την συνεργασία των μελών του στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους γενικά σε μιά κοινή επιχείρηση, αποτελεί δε σύμφωνα με τη νομολογία νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (ΑΠ 684/2006 Ελ.Δνη 2008,1084). Περαιτέρω γίνεται δεκτό ότι ο κερδοσκοπικός χαρακτήρας του αστικού συνεταιρισμού, υφίσταται όχι μόνο στην περίπτωση, που έχει σκοπό την επίτευξη κέρδους για λογαριασμό του, αλλά και όταν επιδιώκει την αύξηση του επιχειρηματικού κέρδους των μελών του με μείωση των δαπανών των επιχειρήσεων που ασκούν, είτε παρέχοντάς τους επαγγελματικές υπηρεσίες, είτε διαθέτοντας είδη που χρησιμεύουν στην άσκηση του επαγγέλματός τους (ΣτΕ 3085/1980)².

10. Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) σύμφωνα με τον ν. 4430/2016 είναι αστικοί συνεταιρισμοί του ν. 1667/1986, ήτοι εκούσιες ενώσεις προσώπων με οικονομικό σκοπό, που έχουν εκ του νόμου εμπορική ιδιότητα και

² (βλ. Ισιδ.. Σαριδης «Οψεις της φορολογικής μεταχειρίσιμης των επιχειρήσεων της Κοινωνικής Οικονομίας στο πλαίσιο του Κώδικα Φορολογίας Εποδήματος (ΔιΔικ. Ι 2019 31)

καταστατικό σκοπό τη συλλογική και κοινωνική ωφέλεια, όπως αυτές ορίζονται στον νόμο 4430/2016 (άρθρα 2 παρ.2 ,3 και 14), δηλαδή αφενός την από κοινού εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών τους, μέσα από τη δημιουργία ισότιμων σχέσεων παραγωγής, τη δημιουργία θέσεων σταθερής και αξιοπρεπούς εργασίας και τη συμφιλίωση προσωπικής , οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και αφετέρου την εξυπηρέτηση κοινωνικών αναγκών τοπικού ή ευρύτερου χαρακτήρα αξιοποιώντας την κοινωνική καινοτομία, μέσα από δραστηριότητες « βιώσιμης ανάπτυξης» ή παροχής «κοινωνικών υπηρεσιών γενικού ενδιαφέροντος» ή παροχής ένταξης ευάλωτων ή ειδικών ομάδων (βλ. σχετική αιτιολογική έκθεση) , διανέμουν κέρδη στους εργαζομένους τους (άρθρο 21 παρ.1), μεταξύ δε των πόρων τους περιλαμβάνονται και επιχορηγήσεις μόνο από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (άρθρο 34 παρ.1).

11. Εξάλλου, από τις ως άνω διατάξεις του ν. 4430/2016 προκύπτει ότι η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση αποτελεί νομική μορφή οργάνωσης με ιδιότυπο χαρακτήρα, αφού η οικονομική της δράση δεν αποβλέπει στην εκμετάλλευση τρίτων με τη μεγιστοποίηση των κερδών, αλλά κυρίως στην προάσπιση των μελών της και στην συλλογική και κοινωνική ωφέλεια. Το γεγονός ότι ταυτόχρονα με την κτήση νομικής προσωπικότητας αποκτά και την εμπορική ιδιότητα κατά το τυπικό σύστημα (άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 4430/2016), η οποία της εξασφαλίζει τη συμμετοχή της στη συναλλακτική ζωή με τα πλεονεκτήματα που έχουν οι μετέχοντες σ' αυτήν έμποροι, δεν εξομοιώνει την Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση με την κερδοσκοπική εμπορική εταιρεία (Κινήσ Σ. II 2004) (ΝΣΚ 161/2019 σκ. 15 και πρβλ. ΝΣΚ 10/2017 σκ.7 και 8 με την οποία ερμηνεύτηκαν συναφείς διατάξεις του ν. 4019/2011 που ήδη καταργήθηκαν³).

12. Τέλος, με την 2007/2014 απόφαση του ΕΛ. Συνεδρίου (Μείζονος- Επταμελούς) το Δικαστήριο ερμηνεύοντας τις ανωτέρω συναφείς διατάξεις σχετικά με τις Κοιν.Σ.Επ (άρθρα 2 ,7 του ν. 4019/2011) δέχθηκε, μεταξύ άλλων, τα εξής : « Με το ν. 4019/2011 «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 216) θεσπίζεται ως φορέας της Κοινωνικής Οικονομίας η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.), που διαθέτει εμπορική ιδιότητα και μπορεί να είναι είτε Ένταξης, όταν οι σκοποί της αφορούν στην ένταξη, στην

³ (Β. ανωτέρω άρθρο 35 και 75 ν. 4430/2016)

οικονομική και κοινωνική ζωή ατόμων που ανήκουν στις Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού, είτε Κοινωνικής Φροντίδας, όταν οι σκοποί της αφορούν στην παραγωγή και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών κοινωνικού - προνοιακού χαρακτήρα σε συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού, όπως οι ηλικιωμένοι, τα βρέφη, τα παιδιά, τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις, είτε Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού, όταν οι σκοποί της αφορούν στην παραγωγή προϊόντων και παροχή υπηρεσιών για την ικανοποίηση αναγκών της συλλογικότητας(άρθρο 2) . Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να είναι και εργαζόμενοι της, οι οποίοι αμείβονται για την παρεχόμενη εργασία και έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εργατική νομοθεσία, ενώ τα κέρδη της δεν διανέμονται στα μέλη της, εκτός αν τα μέλη αυτά είναι και εργαζόμενοι σε αυτή (άρθρο 7). Ως οντότητες, πάντως, που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, οι Κοιν.Σ.Επ. θεωρούνται επιχειρήσεις, κατά την έννοια των άρθρων 101, 102, 106, 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ως τέτοιες υπόκεινται στους ευρωπαϊκούς κανόνες περί ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων (βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την προώθηση των συνεταιριστικών εταιρειών στην Ευρώπη, COM(2004) 18 τελικό, σελ. 15).».

13. Ενόψει των ανωτέρω, οι Κοιν.Σ.Επ. λόγω της εμπορικής τους ιδιότητας και της οικονομικής τους δράσης δεν εμπίπτουν στις νομικές μορφές-οντότητες, οι οποίες δύνανται να επιχορηγούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΥΠ.ΠΟ.Α., σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 7 παρ. 4 ν. 2557/1997, παρότι ενδέχεται να αναπτύσσουν και πολιτιστικές δράσεις⁴ που αποσκοπούν στην κοινωνική αφέλεια⁵.

14. Περαιτέρω το ΥΠΠΟΑ δεν δύναται να καταβάλλει επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό σε Κοιν.Σ.Επ., σύμφωνα με την διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 34 του ν. 4430/2016 ,ενόψει της περιοριστικής απαρίθμησης των αναφερομένων στην ανωτέρω διάταξη πόρων της (κοινωνικής επιχείρησης) , στους οποίους περιλαμβάνεται επιχορήγηση μόνο από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

⁴ (βλ. προπαρατεθείσες διατάξεις της παραγράφου 5 παρ. α και ιβ' του άρθρου 2 του ν. 4430/2016)

⁵ (βλ. το με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΟΥ/ΔΕΦΔΑΧ ΗΠΗΕΑΦ 77994.6034/353/191/27.2.2018 έγγραφο ΥΠΠΟΑ/ΓΔΟΥ)

15. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα το Ε' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδοτεί ομόφωνα στα υποβληθέντα ερωτήματα ως εξής:

[α] Οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις του ν. 4430/2016 δεν εμπίπτουν στις νομικές μορφές-οντότητες, οι οποίες δύνανται να επιχορηγούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΥΠ.ΠΟ.Α., σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 7 παρ. 4 ν. 2557/1997.

[β] Το ΥΠ.ΠΟ.Α. δεν δύναται να καταβάλλει επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό προς κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις του ν. 4430/2016, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 34 παρ.1 του ν. 4430/2016. -

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 1.1.2020

Η Πρεδρος
Ματαξία Ανδροβιτσανέα
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Ευστράτιος Ηλιαδέλης
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ